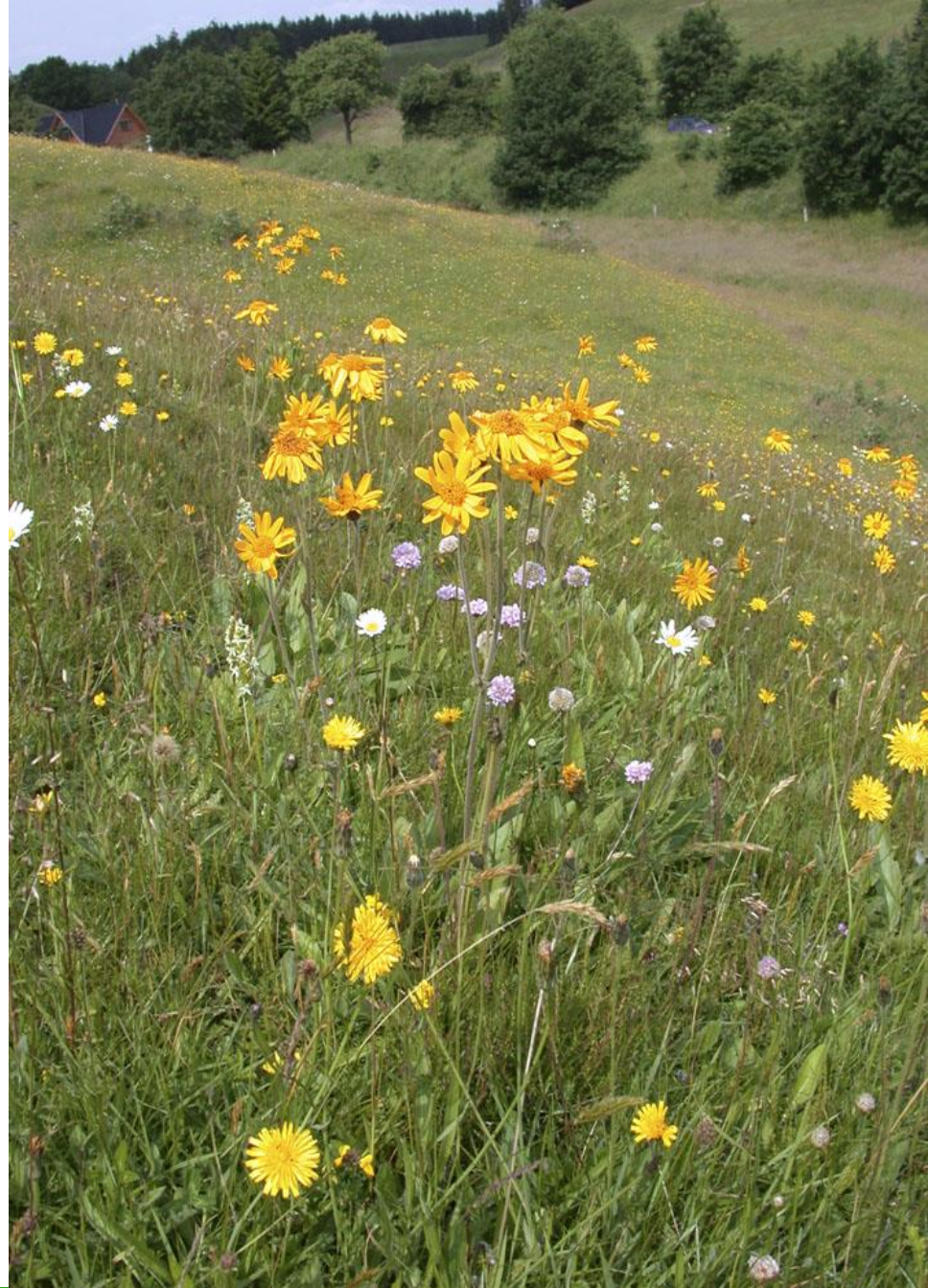

Oplæg på "Økologi på tværs i kommunen", 9 november 2016.

Hvordan udvikler vi naturen i samarbejde med landmændene?

Bo Levesen, Vejle Kommune

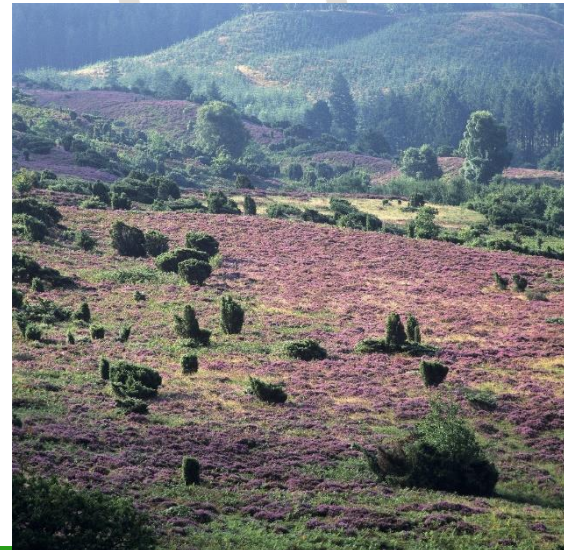

Historien om engene

Ingen bonde har nogensinde afgræsset enge og overdrev for orkideernes skyld..

**HAN GJORDE DET FORDI DET
KUNNE BETALE SIG!**

Dengang var engen agers
moder...

I dag har landmanden ikke brug for engene i sin drift.

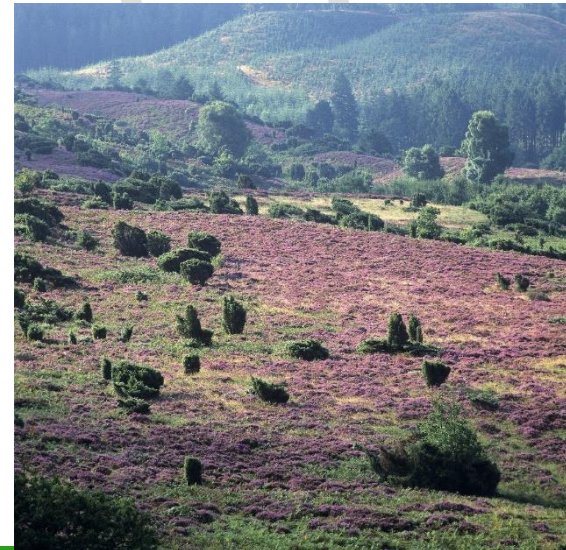
Derfor er vi nødt til at ”starte forfra” og redefinere mål og indsats.

I dag skal vi passe engene fordi:

Det giver biologisk mangfoldighed

Flotte landskaber

Gode naturoplevelser

Græssende dyr laver god natur

Dyrenes afgræsning sikrer:

Mange forskellige vilde blomster

Føde til mange sommerfugle og andre insekter

Føde til mange fugle

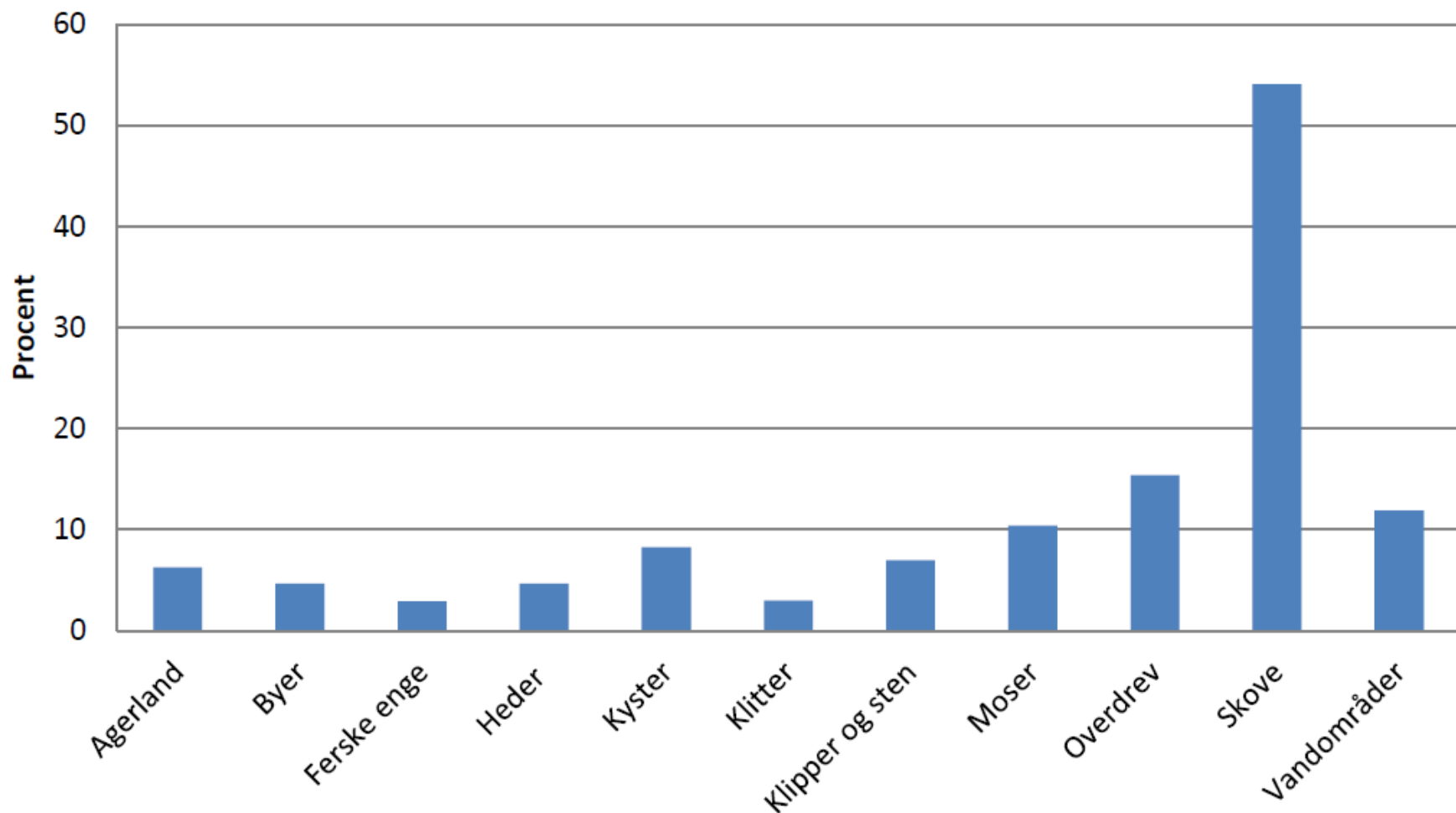
Udfordringer i drift af natur:

- Svært at få rentabilitet i græsning af enge og overdrev
- Små svært tilgængelige arealer
- Intet tilskud til hegn udenfor N2000-områder
- Folk i byen ved ikke hvad der foregår på engene
- Hvis ingen i byen ved hvorfor vi skal passe engene, så stopper festen!

Sø	64.344 ha
Mose	92.241 ha
Eng	96.057 ha
Strandeng	44.207 ha
Overdrev	27.665 ha
Hede	84.377 ha
I alt	408.891 ha

Beskyttet natur i Danmark

Rødlistede arter fordelt på levesteder

Kilde: Naturstyrelsen 2013.

Det nye HNV-index viser vej til den gode natur!

HNV= High Nature Value

Zoom Ind

Zoom Ud

Arealinformation (Standard)

Naturforklaring

Filtre

- Artsfund (punkter)
- Artsfund (linjer)
- Artsfund (flader)
- HNV (områder med høj naturværdi)

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

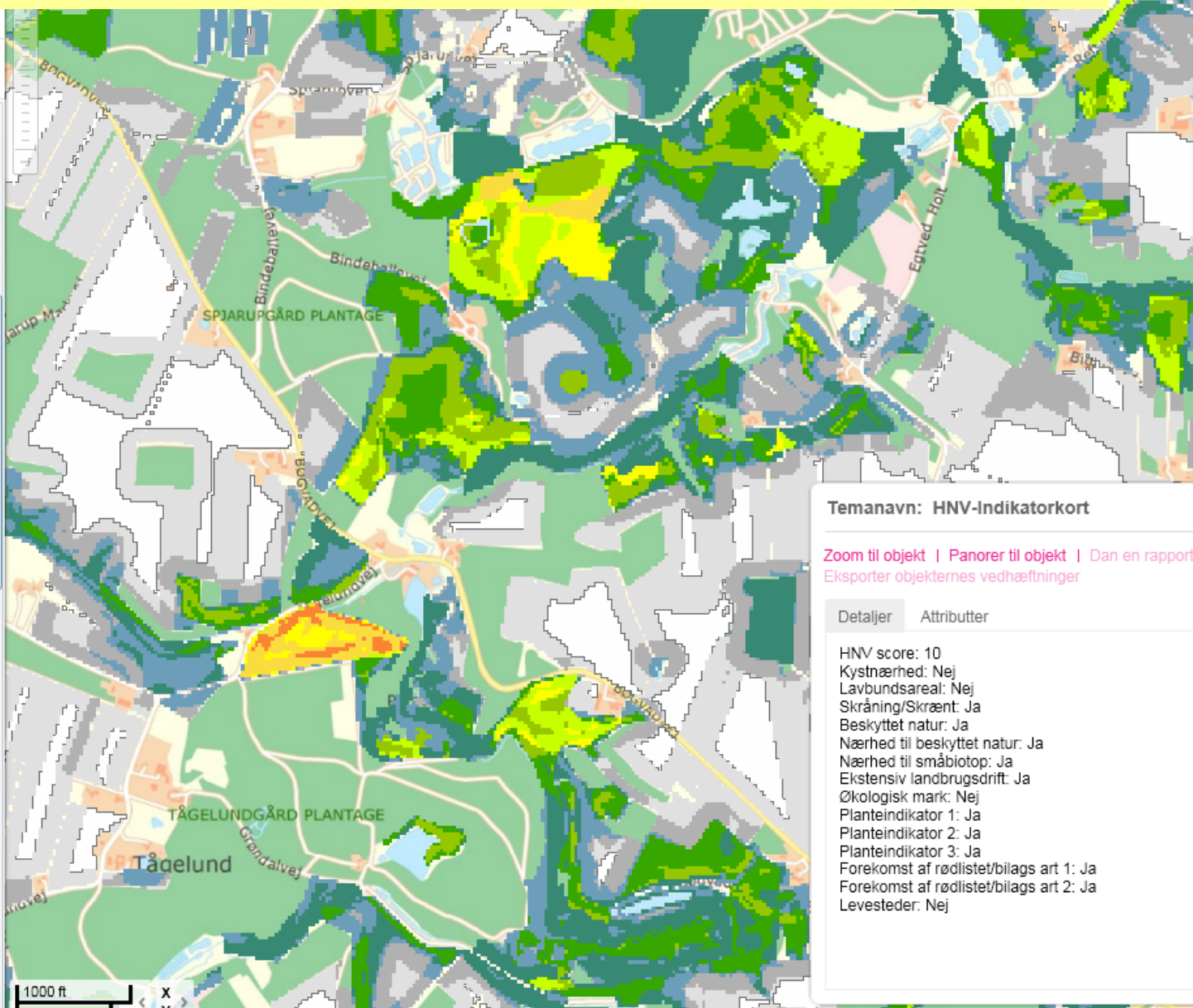
Drikkevand og grundvand

Overfladevand

Sø- og vandløbsstationer

Naturbeskyttelse og Natura2000,...

Bygge- og Beskyttelseslinjer

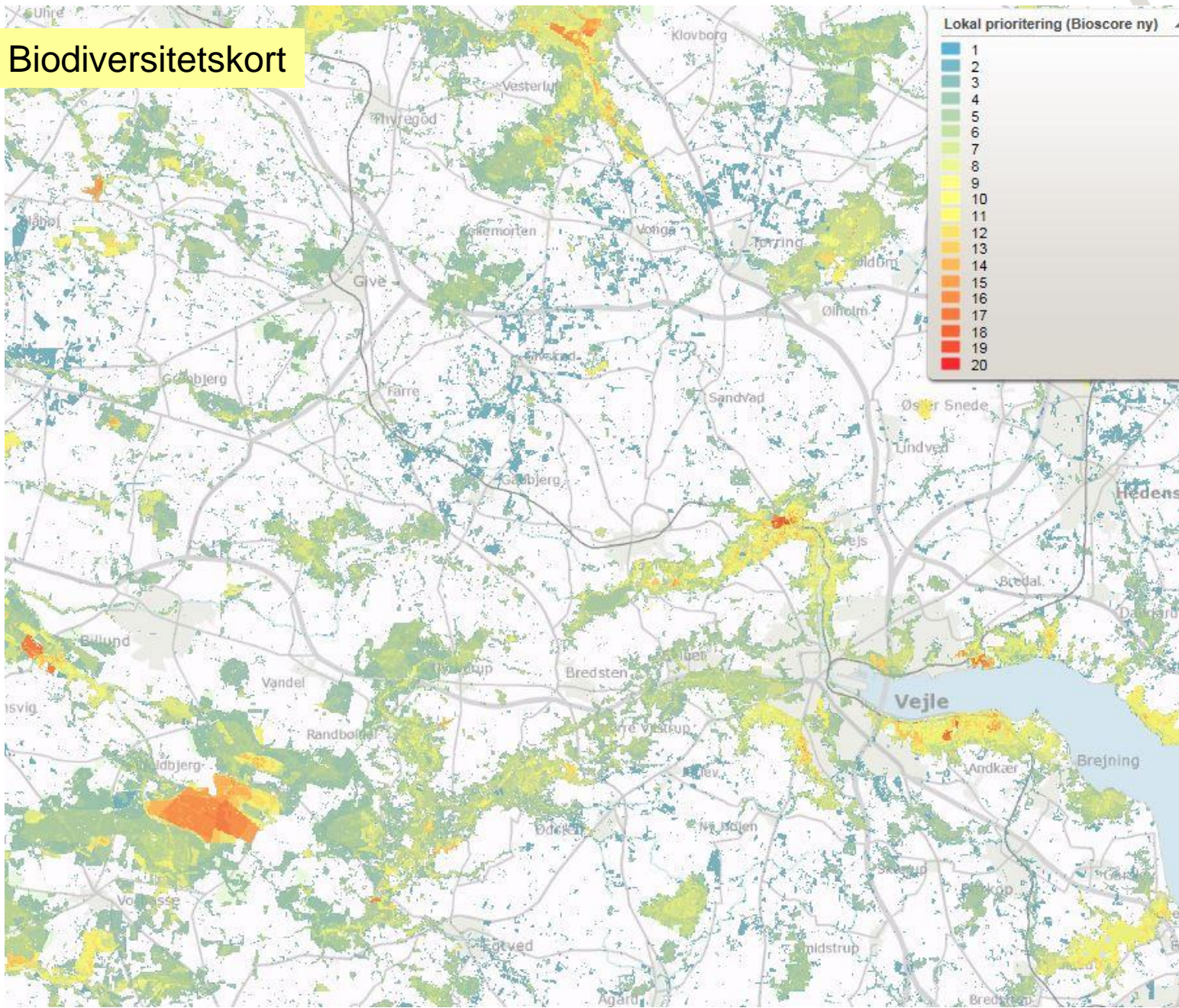
Temavn: HNV-Indikatorkort

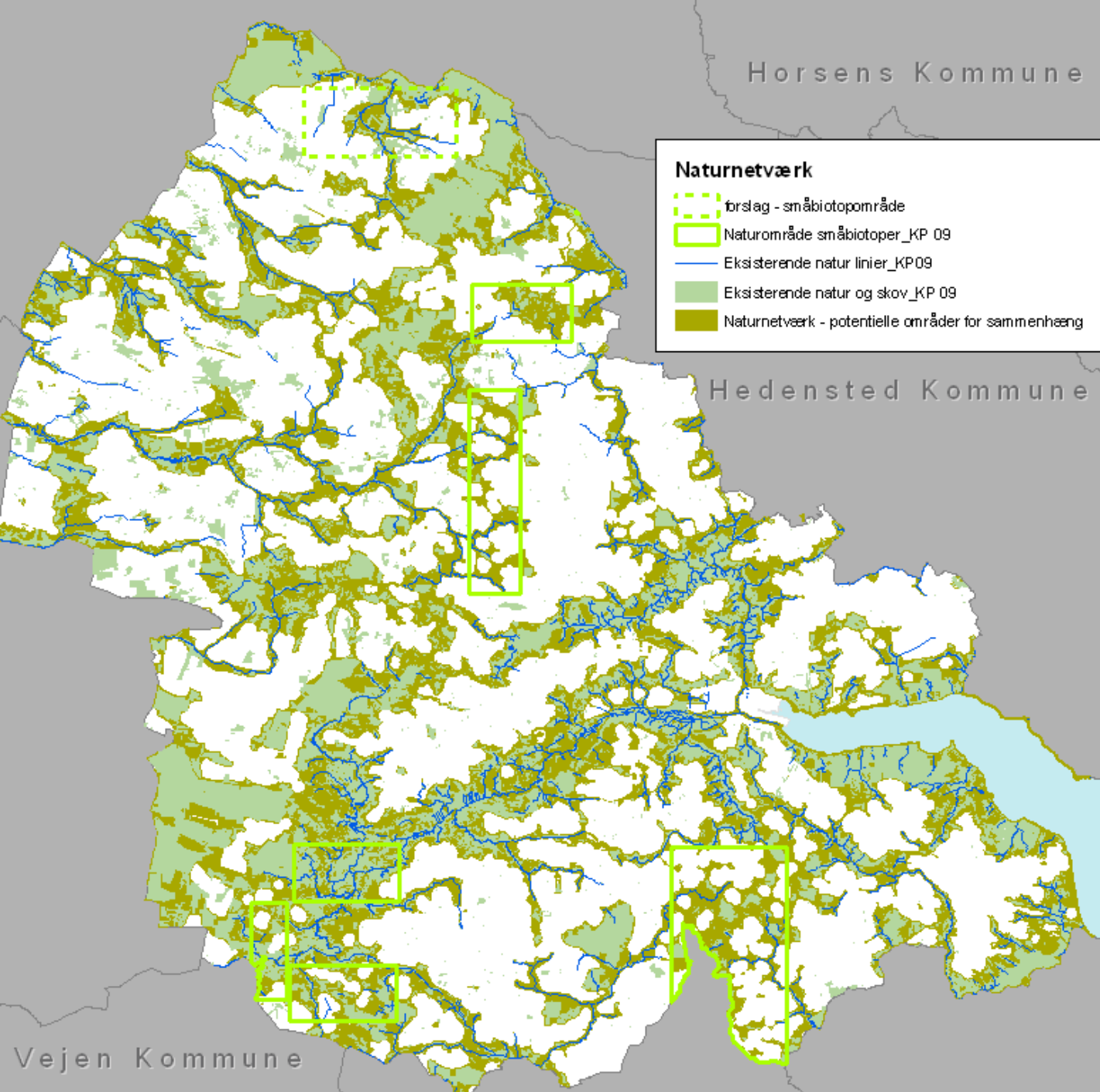
[Zoom til objekt](#) | [Panorer til objekt](#) | [Dan en rapport](#)
[Eksporter objekternes vedhæftninger](#)

Detaljer Attributter

HNV score: 10
Kystnærhed: Nej
Lavbundsareal: Nej
Skråning/Skrænt: Ja
Beskyttet natur: Ja
Nærhed til beskyttet natur: Ja
Nærhed til småbiotop: Ja
Ekstensiv landbrugsdrift: Ja
Økologisk mark: Nej
Planteindikator 1: Ja
Planteindikator 2: Ja
Planteindikator 3: Ja
Forekomst af rødlistet/bilags art 1: Ja
Forekomst af rødlistet/bilags art 2: Ja
Levesteder: Nej

Biodiversitetskort

Vejle Kommune:

8 Natura2000
områder

§3-arealer i
NBL:

1000 ha overdrev
2800 ha eng
1100 ha hede

106.000 ha og
110.000 indb.

Naturkvalitetsplanen

Mål A Naturperlen	Meget høj beskyttelse
Mål B Den værdifulde natur	Meget høj beskyttelse
Mål C Den gode natur	Høj beskyttelse
Mål D den moderate natur	Moderat beskyttelse

Noget natur er mere værd end andet.
Det skal vores administration afspejle

Organisering i Natur og friluftsliv i Vejle Kommune

Et årligt kommunalt anlægsbudget på ca. 4,5 mio. kr. til natur, miljø og friluftsliv

10 projekt-ansatte medarbejdere

En årlig omsætning på 12-15 mio. kr.

Store naturprojekter:

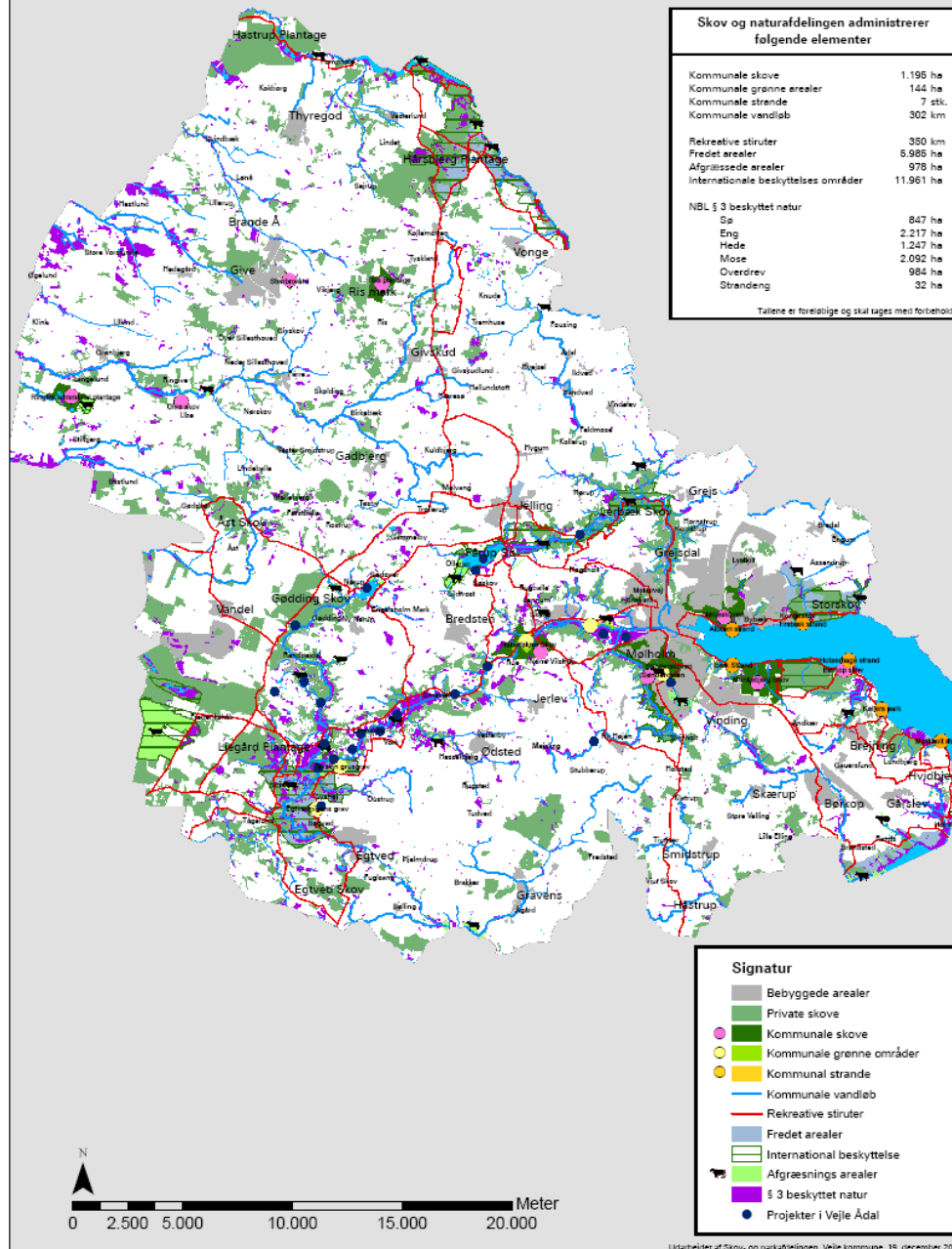
Vejle Ådalsprojektet

Vandplan-projekter

Vådområdeprojekter

Natura2000-projekter

Vejle kommune 2007

Brandmandens lov

grundlov for udvikling af naturen!

Bevar den oprindelige natur med stor biologisk mangfoldighed

Beskyt områder med høj naturværdi mod yderligere forringelser

Genopret naturmæssigt forarmede områder.

Lav nyt -etablér ny natur i sammenhæng eks. naturområder

Skarlagen og rødmende vokshat

Sekspletet køllesværmer

Projekter og indsatser til gavn for naturen i Vejle Kommune

Vi har et tæt samarbejde med dyreholdere og rådgivere/ eksperter.

Formidler kontakt mellem ejer og dyreholder

Skaffer midler til hegn

Arbejder med at sikre vidensdeling om naturpleje gennem erfa-grupper

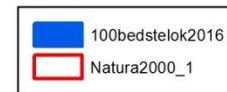
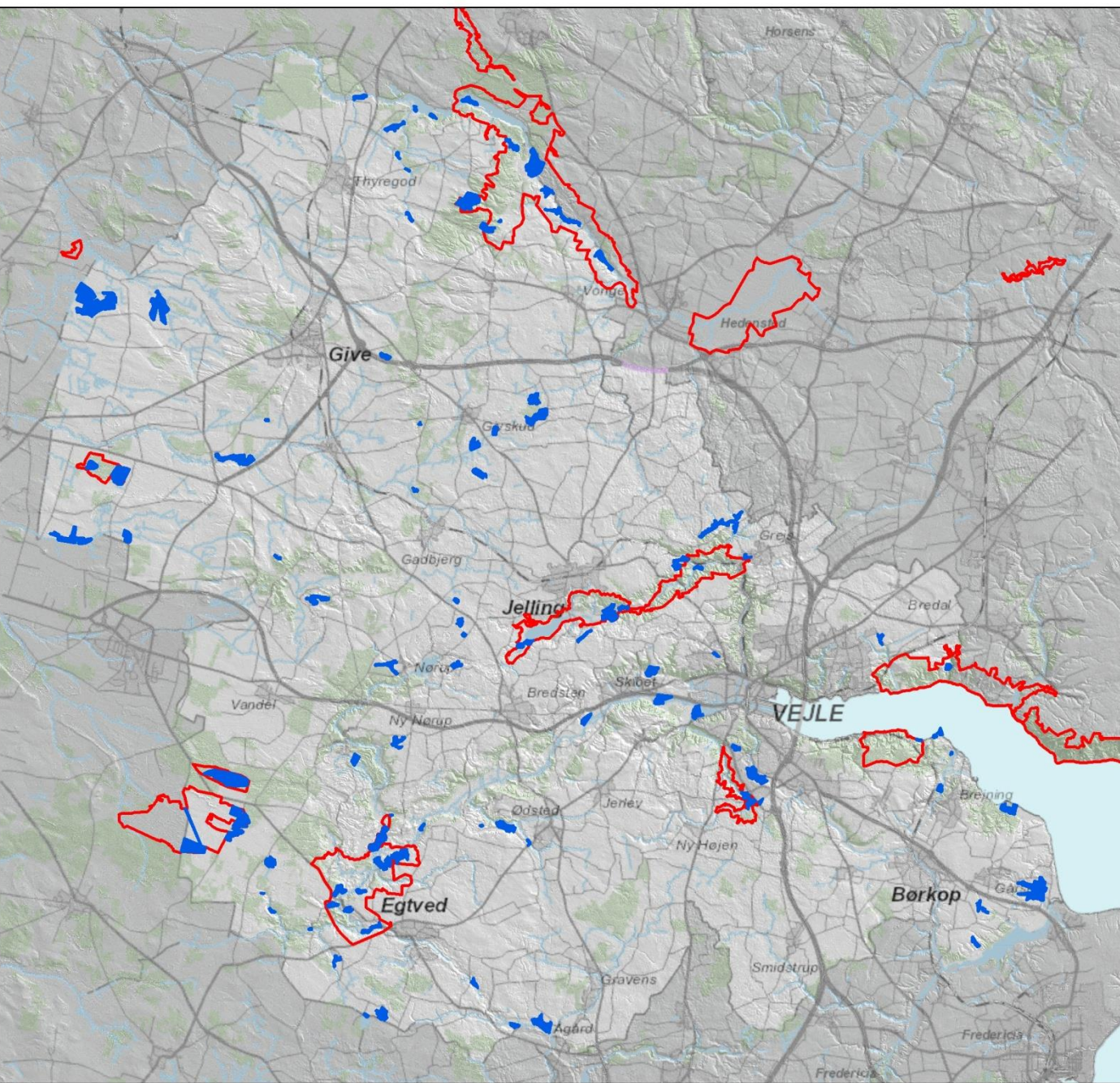
Eks: kursus om leverikter

Projekter til sikring af driften på enge og overdrev i Vejle Kommune.

- Sikre de mest artsrige og landskabeligt flotteste overdrev og enge (vi har udpeget de 100 vigtigste områder)
- Hegne i forbindelse med vådområdeprojekter
- Natur og stipuljen
- SMARTNatura - Partnerskaber om drift af enge og overdrev
- Græsningsselskab ved Odderbæk
- Kogræsserlaug og høslætslaug

Alm. blåfugl

113 arealer ialt top 100 - 1130 ha
38 arealer indenfor Natura 2000 - 504 ha

Vores 100 bedste
naturarealer.

Kun 38 arealer er
ligger i Natura2000!!

Håndbog i "hvordan gennemfører du et succesfuldt naturprojekt"

Tjek:
<http://www.smart-natura.dk/haandbog>

Tegnforklaring

Projektgrænse

Vådområdeprojekt Odderbæk øst for Thyregod

Lavet i tæt dialog med Odderbæk
vandløbslaug (www.oddërbaek.dk)

**Omfatter hele vandløbet fra kilde
til udløb i Kulsø**

140 ha, som fjerner 16 tons N og
500 kg P årligt

græsningsselskab
Status pr 11. januar 2012

Græsningsselskab Odderbæk:

Ca. 180 ha af ådalen er
hegnet

Hegning afsluttet i forår
2014.

Genslyngning af Vejle Å, Tørskind

Større græsningsprojekter på enge og overdrev i Vejle Kommune.

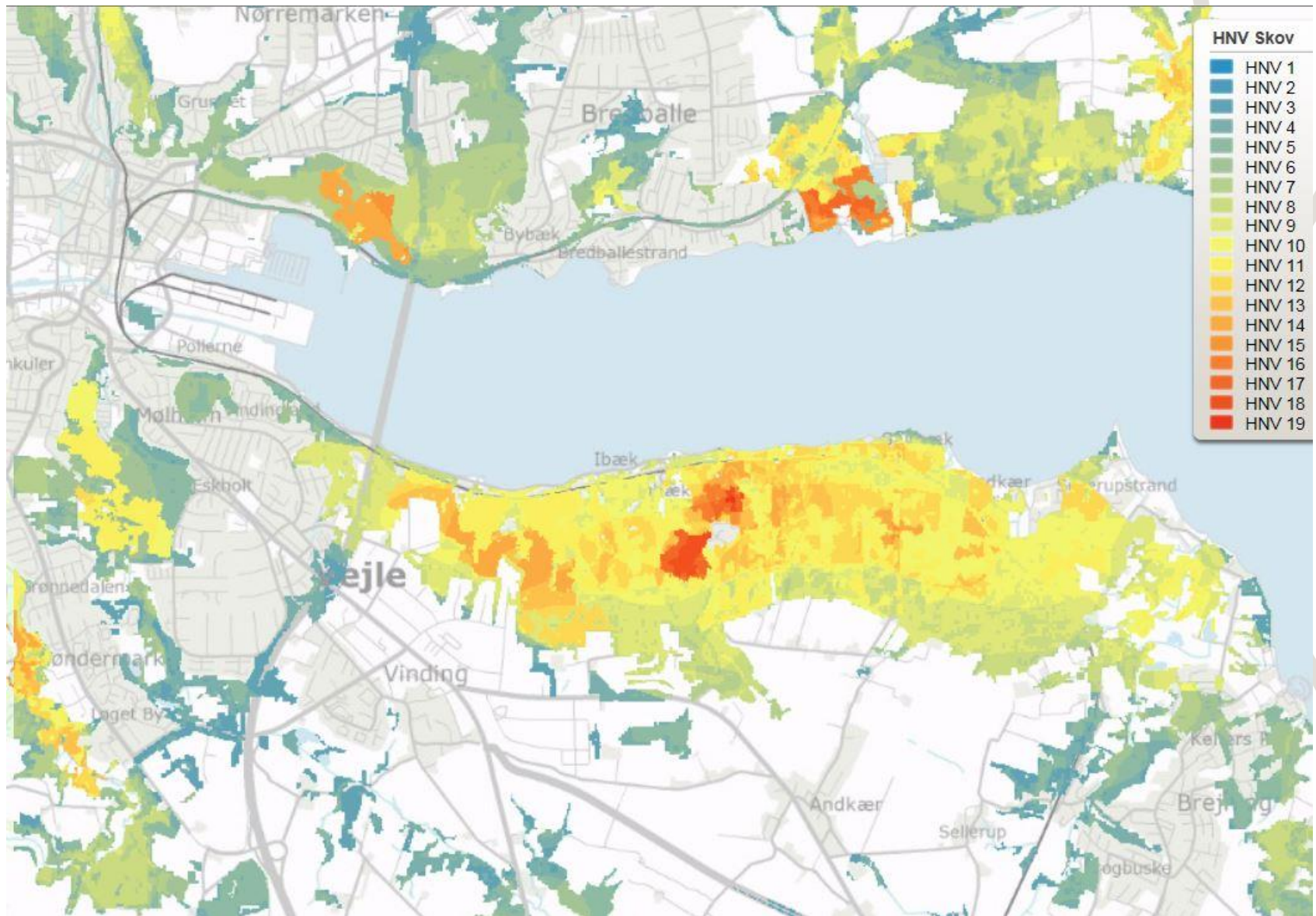
- Omme Ådal 250 ha
- Odderbæk 180 ha
- Farre Bæk 90 ha
- Øvre Grejs Ådal 90 ha
- Tørskind, Vejle Ådal 70 ha
- Sellerup Enge 60 ha

Naturskov er den mest mangfoldige natur i DK, vi har købt nogle få træer på roden til henfald i privat skov!

Løv-tjæreporesvamp indikerer naturskov. Den bor i kommunal skov

HNV- skov, taget fra det nye biodiversitetskort

Overvågning af natur

Botanisk undersøgelse af top 100 arealer i kommunen.

Insektundersøgelser i Vejle Kommune
2014-2016

Flagermuse projekt undersøgelse 2015-
2017 (9 af 17 DK arter kendt fra Vejle
kommune)

Løgfrø og løvfrø overvågning

SJÆLDNE SMÅDYR I VEJLE KOMMUNE

2014

RAPPORT FRA NATURHISTORISK MUSEUM AARHUS

WEEKEND ÅBENT

lørdag & søndag kl. 11-16

Velkommen

Kilstrup & Fuhlendorff

Storhaven 3 · 7100 Vejle · 75832200

E-sport er det nye sportshit

VEJLE - En ny elektronisk sportsgren har taget verden med storm. Masser af vej-lensere er hoppet med på bølgen.

ny serie - side 6-7

TIRSDAG

EN DEL AF JYSK FYNske MEDIER

Syv mænd på jagt efter flagermus

Biolog Bo Levesen (til højre), Erik Bjørksten, Lars Kromann-Larsen, Ole Jespersen og tre andre fra gruppen brugte mandagen på at kravle ned i flere af Vejles beskyttelsesrum for at undersøge, om flagermusene overvintrer her. I den første bunker fandt de to klumper med i alt seks flagermus, der var gået i hi. FOTO: TORBEN GLYUM

Naturstyrelsen har betalt for avanceret lytteudstyr, mens Danmarks Naturfredningsforening og Vejle Kommune stiller med folkene til missionen: Kortlæg flagermusenes leve- og overvintringssteder i Vejle Kommune. Missionen blev indledt i foråret, og siden er lytteudstyret sat op 100 forskellige steder i et projekt, som varer tre år.

side 4-5

Vejle Amts Folkeblad

En pulje som borgere og foreninger i Vejle Kommune kan søge

I 2014 blev der tildelt i alt 214.000 kr. til 15 projekter

Nørreskovgård-sporet indviet 1. april 2012

Natur- og Stipuljen 2016 er nu åben

Har du en naturperle i dit nærområde, der med få midler kan blive endnu mere fantastisk eller mere brugbar for friluftslivet – Så send en ansøgning til Natur- og Stipuljen inden 10. april 2016.

Bjerlev Hede. Fotograf: Westy Esbensen.

Vejle vil være Danmarks bedste kommune for friluftsliv ved at bevare og udvikle vores fantastiske natur. Gennem Natur- og Stipuljen ønsker Vejle Kommune at understøtte borgerdrevne projekter, der kan være til gavn for naturen og friluftslivet i kommunen. Måske kender lige præcis du en smuk perle, som har brug for et løft. Måske har du oven i købet talt med naboerne i området om, at det ville være dejligt med f.eks. en ny sti, rydning af pil ved vandhullet eller noget helt tredje. I så fald vil vi rigtig gerne høre fra dig.

Borgerinddragelse i naturpleje

Ronni Røjgaard fra Danmarks Naturfredningsforening svang leen sammen med Lene Sindesen, der var kørt til Vejle fra Skanderborg for at slå græs i selskab med andre.

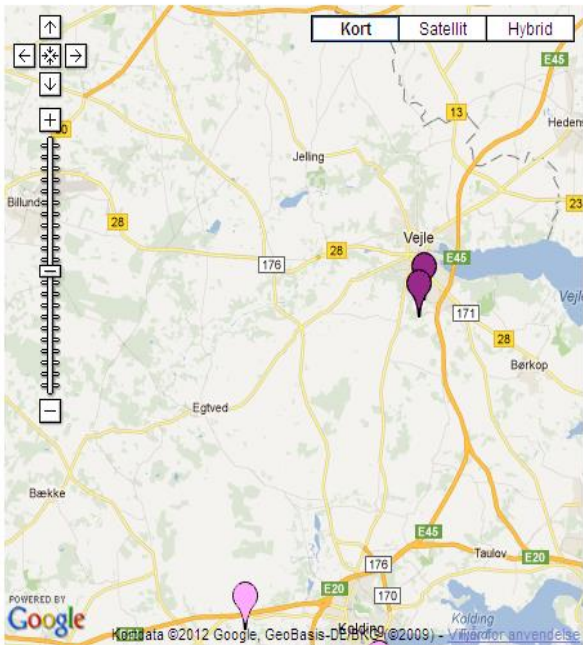
HARALDSKÆR

Bonderøvs-fitness på engen

Høslætslug ved Haraldskær i Vejle Ådal

Du er her: [Forside](#) > [Ud i naturen](#) > [Giv naturen en hånd](#) > [Start dit eget projekt](#)

Kogræsserforeninger i Danmark

Mere og bedre natur

- DN mener, at mindst en tredjedel af Danmarks areal skal være naturområder (skov, enge, heder mv.) inden 2030. I dag er omkring 20 procent af landets areal naturområder

- Der skal indføres forbud mod sprøjtning og gødskning af naturområder og drikkevandsområder

- Der skal være plejepligt for alle naturområder

Om kø

7 gode r
kogræss

Læs **pral**
kogræsser

Foreninger i Vejle Kommune 2015:

Egtved kogræsserlaug
 Randbøldal kogræsserlaug
 Hover-Uhrhøj kogræsserforening
 Søndermarkens kogræsserforening
 Højen Ådals koklapperlaug
 Vejle Sportsfiskers koklapperere
 Svalevejs kogræsserlaug
 Sellerup Koklapperlaug
 Brejning kogræsserlaug

Foreninger på vej:

Bredballe Villaparks kogræsserlaug
 + 20 mere

Links til kogræsserforeninger og andre relevante sider

www.graesning.dk - kontaktfordimling mellem plejetrængende natur og græsningsdyr

DN's afdeling i Vordingborg som har lavet et græsningslaug på Knudshoved Odde

DN's naturplejenetværk

Hjortespring Naturpleje Forening - driver naturpleje i Hjortespring Kilen

Koklapperne - Værlose Naturplejeforening

Natur & Landbrug - hjemmeside med masser af artikler og specifik viden om

Hjem Mobil Log ind

Embed Share

« de nye beboere på sukkertoppen

08/07/10
Offentligt - 16

se køer

Højen Ådals koklapperlaug

<http://haak-klap.dk/>

SØNDERMARKSENS KOGRÆSSER FORENING

KO GALLERI

MEDLEMER

OM FORENINGEN

VEDSTÆGTER

Search

NYE INDLÆG

- ✧ Udbinding (Indsamling af køer)
- ✧ Velkommen til vores hjemmeside

NYE KOMMENTARER

ARKIVER

- ✧ oktober 2011
- ✧ august 2011

KATEGORIER

- ✧ Ikke kategoriseret

META

- ✧ Log ind
- ✧ RSS af indlæg
- ✧ Kommentar-RSS
- ✧ WordPress.org

Ko Galleri

[\[Show as slideshow\]](#)

[\[View with PicLens\]](#)

Hover-Uhrhøj Kogræsserforening, Vejle

Sådan gør vi i Vejle Kommune

Vi tilvejebringer:

Hegn, strømgiver, adgang til vand, evt. fangfold.

1. prioritet: kommunale bynære naturarealer.

Vi anbefaler :

At foreningen ikke selv ejer køerne, men laver en forhåndsftale med en dyreholder, som ejer dyrene til de slagtes

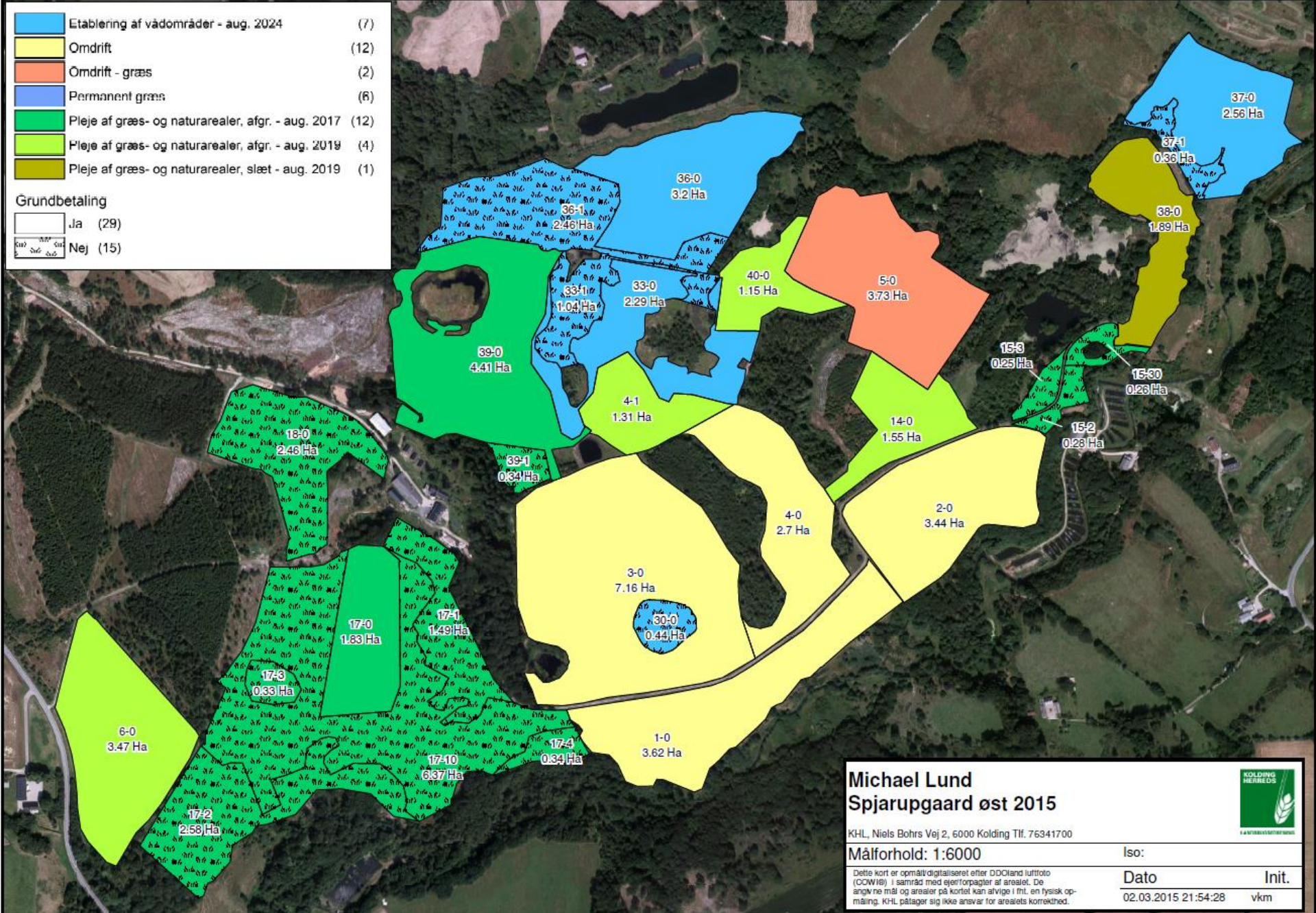
Vi forventer:

At foreningen selv passer hegn og fører daglig tilsyn med dyr.

	Etablering af vådområder - aug. 2024	(7)
	Omdrift	(12)
	Omdrift - græs	(2)
	Permanent græs	(6)
	Pleje af græs- og naturarealer, afgr. - aug. 2017	(12)
	Pleje af græs- og naturarealer, afgr. - aug. 2019	(4)
	Pleje af græs- og naturarealer, slæt - aug. 2019	(1)

	Ja	(29)
	Nej	(15)

Michael Lund Spjarupgaard øst 2015

KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding Tlf. 76341700

Målforhold: 1:6000

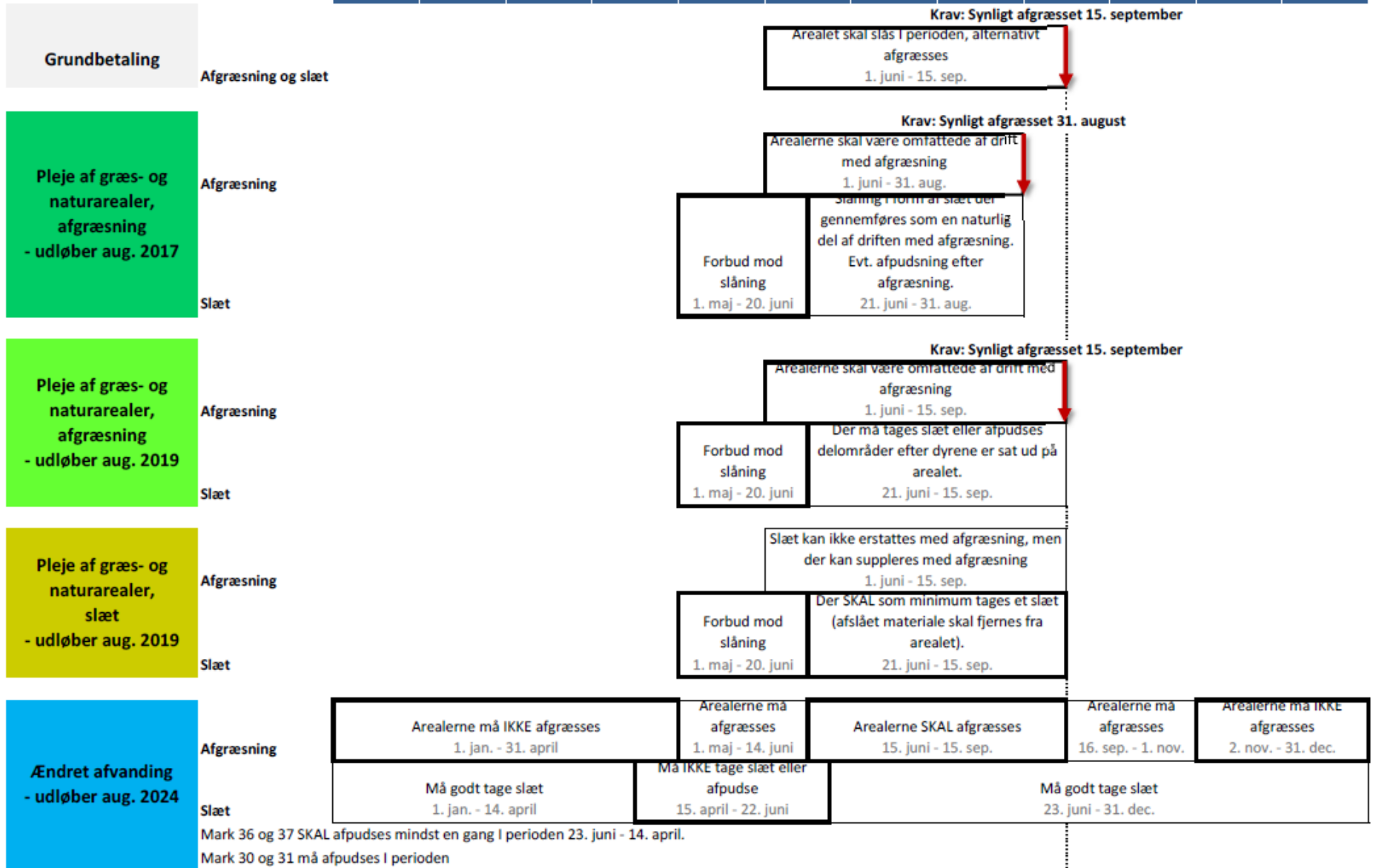
Iso: _____

Dato: 02.03.2015 21:54:28

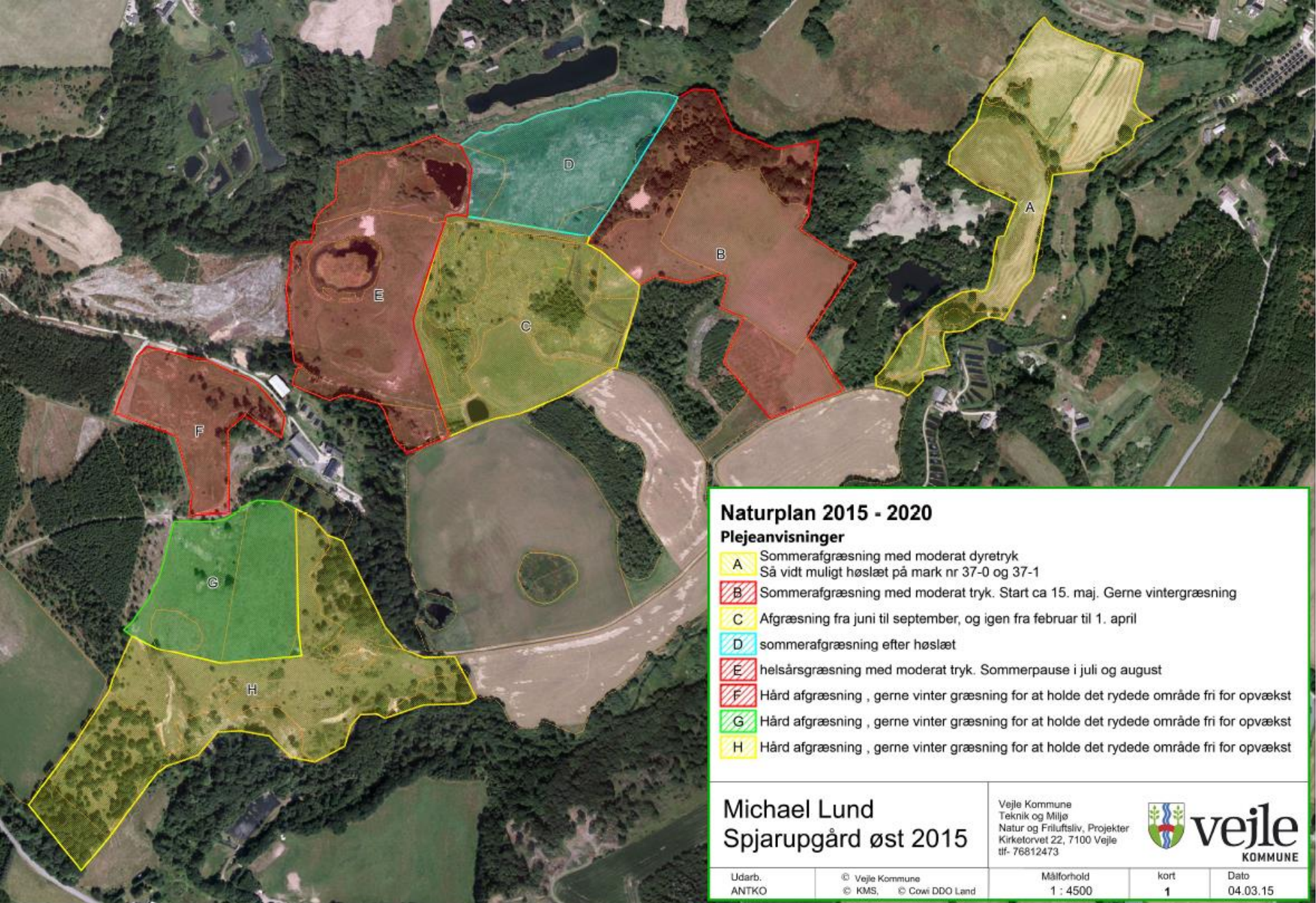
Init.: vkm

Detle kort er opmålt/digitaliseret efter DDOLand luftfoto (COWIB) i samråd med ejer/forpagter af arealet. De angivne mål og arealer på kortet kan afvige i fht. en fysisk opmåling. KHL påtager sig ikke ansvar for arealets korrekthed.

Bemærk: Dette faktaark giver et forenklet overblik over forskellige plejekrav og tilskud og skal derfor læses med forbehold.

Naturplan 2015 - 2020

Plejeanvisninger

- A** Sommerafgræsning med moderat dyretryk. Så vidt muligt høslæt på mark nr 37-0 og 37-1
- B** Sommerafgræsning med moderat tryk. Start ca 15. maj. Gerne vintergræsning
- C** Afgræsning fra juni til september, og igen fra februar til 1. april
- D** sommerafgræsning efter høslæt
- E** helsårsgræsning med moderat tryk. Sommerpause i juli og august
- F** Hård afgræsning , gerne vinter græsning for at holde det rydede område fri for opvækst
- G** Hård afgræsning , gerne vinter græsning for at holde det rydede område fri for opvækst
- H** Hård afgræsning , gerne vinter græsning for at holde det rydede område fri for opvækst

Michael Lund
Spjarupgård øst 2015

Vejle Kommune
Teknik og Miljø
Natur og Friluftsliv, Projekter
Kirkelørvet 22, 7100 Vejle
tlf- 76812473

Udarb. ANTKO	© Vejle Kommune © KMS, © Cowi DDO Land	Målforhold 1 : 4500	kort 1	Dato 04.03.15
-----------------	---	------------------------	-----------	------------------

Don't EVER give up!

!